

ling til den Kirkekommission, der skal forberede en ny Kirkeforfatning. I Fjor stode vi paa den gamle Kirkeforfatnings Grund, føjede kun et Supplement til, men nu viser Kursen bort derfra henimod at skabe en ny Kirkeforfatning. Det er det store Hovedspørgsmaal, der egentlig foreligger, som ikke er kommet stærkt frem, men om hvilket jeg dog har maattet sige et Par Ord.

Det er jo klart, at Menighedsraadene, der fødes til en saa ubestemt Levetid, der højst kan naa til 6 Aar, og hvis Hovedgerning bliver at vælge til Kirkekommissionen, ikke kunne komme til ret at slaa Rod og løfte paa andre Opgaver. De kunne ikke faa anden væsentlig Betydning end at blive Valgforsamling til den Kirkekommission, hvis Opgave er at grundlægge en ny Kirkeforfatning. Og her træder da det Spørgsmaal stærkt i Forgrunden, som baade politiske og kirkelige Penne have skrevet om, lige siden vi fik Grundloven. Man har paa dette Spørgsmaal delt sig i to Lejre, hvad jeg ikke skal opholde mig længe ved. Det er vel bekendt, at den ene, som jeg her har skitseret, vil blive ved det bestaaende, men udvikle det efter Tidens Krav med Rigsdagen som Lovgivningsmagt ogsaa paa kirkelige Omraader. Man vil give Kirken Luft, skabe Frihed, udvikle den mere og mere af Statens Svøb, som det er sagt af et æret Medlem for lidt siden. Den anden Retning vil skabe en kirkelig Grundlov for Folkekirken, med en kirkelig Rigsdag, med en udøvende kirkelig Centralmyndighed ved Siden af Rigsdagen, og saa give Folkekirkens Styrelse og Ledelse til denne Forsamling og denne Myndighed. Det er egentlig det Spørgsmaal, vi staa over for, om vi skulle blive i den givne Udviklings Spor eller bryde det ny Spor, som Forslaget nu sigter imod. Jeg personlig er ubetinget stemt for at blive i den givne Udviklings Spor, og jeg tror, at mangfoldige i de forskellige folkekirkelige Kredse dele Opfattelse med mig. Baade i den grundtvigske Kreds og i indremissionsk Kredse er det vist den langt fremherskende Tankegang. I alt Fald har baade Grundtvig og Vilh. Bech, som ere disse Kredses Mærkismænd, staaet paa dette Standpunkt afgjort og ubetinget: Lad os undgaa at faa etableret en Kirkerigsdag med en udøvende Centralmyndighed, som altid har Tilbøjelighed til at fæstne, binde, skabe tunge Former og derimod har daarligt Sind til at give Luft og Plads. En saadan Kirkerigsdag har i Kraft af sin Sag-

kyndighed, som er ensbetydende med Ensidighed, Tendens til stadig snævrere at sammenbinde, fæstne og uniformere, medens Rigsdagen har Tendens til det modsatte, løsne Baandene, frigøre, skaffe Plads, anerkende Retten for de forskellige Retninger til at brydes, fordi Sandheden ikke er saadan at forpagte af nogen enkelt Retning eller nogen enkelt Høveding, lade Kræfterne gaa i Holmgang med hinanden, give Plads for det, Livet kræver, give Plads for de Former, som Livets Trang skaber. Det er det sundeste.

Naar Vejen gaar i Retning af at skabe den ny Kirkeforfatning, der utvivlsomt rummer store Farer, bliver man betænkelig ved at stemme Ja til Forslaget om Menighedsraadene. Det er jeg unægtelig, og jeg tager derfor den Stilling at sige: Stemmer ikke. En saadan Kirkeforfatning kan blive en død Haand over Folkekirken, den kan tvinge de mest kirkelig interesserede Mennesker, de mest aandelig bevidste Mennesker ud af Folkekirken, og i samme Grad afkræftes den, i samme Grad mister den Evnen til at være noget for Folket. Det vil være en Ulykke; thi Folkekirken er endnu den rigeste Dannelseskilde i vort Samfund. Jo mere tilløkkende vi kunne gøre den i god Forstand, saa at den kan blive et Fristed for flere og flere aandelig interesserede Mennesker, des bedre er det, des længere bevares de Livsværdier for den store Mængde i vort Folk, som Kirken sidder inde med. I Lande, hvor man har faaet Statskirken eller Folkekirken snævret ind, saa at det egentlige Liv har søgt udenfor, betyder det altid Død og Tilbagegang.

Efter at have gjort Rede herfor og peget paa, at Lovforslaget om Menighedsraad gaar i den Retning at føre os ind under den ny Kirkeforfatning, som jeg har kaldt det, skal jeg slutte med at sige, at de to andre Forslag er jeg overordentlig glad ved, de gaa den Vej, som Rigsdagen sikkert altid vil gaa og hidtil har gaaet, nemlig skaffe Plads, give Luft, give Frihed, hvor Livet kræver det.

Dinesen: Ved disse Spørgsmaalens anden Behandling i Torsdags var der stillet Ændringsforslag af det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (M. Madsen), hvori der var fremdraget Forhold, hvorom jeg da kunde have ønsket at sige et Par Ord. Da jeg ikke kunde være til Stede den Gang, beder jeg om Undskyldning for, at jeg gør mine Bemærkninger i Dag. Jeg har nemlig den